

REMARQUES SOBRE MORFOLOGIA VERBAL:

1. Els verbs porten dièresi sempre que n'hagin de portar, seguint les regles gramaticals del català. Això succeeix quan l'arrel del verb acaba en vocal. Per exemple: su-ar, llo-ar, condu-ir, agra-ir..., PERÒ hem de tenir present que NO porten mai dièresi:

infinitiu, futur, condicional, gerundi (agrair/agrairé/agrairia/agraint)

2. No hi ha infinitius ni gerundis amb -g- (saber, sabent / conèixer, coneixent...)

3. Alguns verbs tenen alternança en el radical:

A/E: **jeure, treure, heure, néixer i péixer** (formes àtones: A (traiem, trauré, trauria..); formes tòniques: E (trec, trèiem, tregui..))

O/U: **collir, cosir, sortir, escopir, tossir** (formes àtones: O (collim, colliré, colliria...); formes tòniques: U (cull, cullis ...))

4. Els verbs velars:

Són els verbs que fan la 1a persona del present d'indicatiu amb -C: moure (moc), beure (bec), seure (sec), absoldre (absolc) ...

Això implica que aparegui la -g- en alguns temps verbals, concretament:

- **Passat simple:** moguí, mogueres, mogué; beguí, begueres, begué...
- **Present de subjuntiu:** mogui, moguis, mogui, moguem, mogueu, moguin; begui, beguis, begui, beguem, begueu, beguin...
- **Pret. imperfet de subjuntiu:** moguéssim, moguessis, moguéssim, moguéssim, moguéssim, moguéssim; beguéssim, beguessis, beguéssim, beguéssim, beguéssim, beguéssim...
- **Imperatiu:** PERÒ no en tot el temps (les segones persones, de singular i de plural, no tenen -g- perquè es formen a partir de l'indicatiu). Així, l'imperatiu presenta aquest patró majoritari:

beu (tu)	mou (tu)	treu (tu)
begui (ell)	mogui (ell)	tregui (ell)
beguem (nosaltres)	moguem (nosaltres)	traguem (nosaltres)
beveu (vosaltres)	moveu (vosaltres)	traieu (vosaltres)
beguin (ells)	moguin (ells)	treguin (ells)

NOMÉS hi ha 6 verbs que tenen TOT l'imperatiu amb -g-:
poder/voler/saber/estar/dir/tenir.

El verb **veure** pot tenir o bé tot l'imperatiu amb –g- o bé les segones persones sense –g-: veu/veges (tu), vegi ell, vegem nosaltres, vegeu/ veieu (vosaltres), vegin ells.

6. És important tenir clara la formació de l'imperatiu per escriure correctament les ordres:

- Les ordres positives es formen amb l'imperatiu (que té les 2es persones sense -g-):
Beu Coca-Cola; **beveu** ... ; beguem ...
- Les ordres negatives es formen amb el subjuntiu (que té totes les formes amb -g-):
No beguis ... ; **no begueu..**; no beguem

Per tant, veiem que hem de parar especial atenció a les segones persones!

7. Compte que el verb **donar** no és velar: dono, doni, donés...

8. Els verbs **sentir i derivats** són purs (no són incoatius):

Sento: consento / presento / em ressentó...

Però **NO: assentir i dissentir**, que són incoatius: assenteixo / dissensteixo

9. Aquests verbs del requadre són purs. Compte perquè de vegades els fem incoatius erròniament:

ajupir , **bullir**, collir, cosir, cruixir, dormir, eixir, **escopir**, esmunyir, **fugir**, **grunyir**,
morir, **munyir**, obrir, omplir, pudir, retrunyir, sentir, sortir, tossir (i derivats)

Però No **assortir!**, que és incoatiu.

10. Verbs especialment irregulars:

Córrer:

Present de subjuntiu: tot sense –g- : corri, corris..., PERÒ correm o correquem, correu o corregeu, corrin.

Pretèrit imperfet de subjuntiu: tot amb –g-: corregués, correguessis, corregués...

Imperatiu: tot sense –g-, PERÒ correm o correquem

Caber:

Present de subjuntiu: amb –g-: càpiga, càpigues,...

Pretèrit imperfet de subjuntiu: sense –g-: cabés, cabessis, cabés...

Imperatiu: velaritzat, excepte les segones persones: **cap** (tu), càpiga (ell), capiguem, **cabeu**, càpiguen.

Saber:

Present de subjuntiu: amb –g-: sàpiga, sàpigues,...

Pretèrit imperfet de subjuntiu: sense –g-: sabés, sabessis, sabés...

Imperatiu: tot velaritzat: sàpigues, sàpiga, sapiguem, sapigueu, sàpiguen.

Poder i voler: fan tot el present de subjuntiu amb –u- i tot el pretèrit imperfet de subjuntiu amb –o-, i tenen tot l'imperatiu velaritzat.

11. Compondre / composar:

Compondre es conjuga com respondre:

El músic compon una melodia

El jurat està compost per 8 membres

Composar (significat de 'posar arbitràriament') es conjuga com posar: El policia ha compostat una multa

12. El verb **coure** té dos participis segons el seu significat:

Cuit: 'cuinat, modificat pel foc' Les patates s'ha cuit molt bé

Cogut: 'coïssor, picor' M'han cogut els ulls tot el dia

13. El verb **lluir** es conjuga en forma pura quan vol dir 'tenir reflexos lluminosos' i en forma incoativa quan té un sentit figurat:

Com lluen els estels!

Com llueixen aquestes noies!

14. Concordances verbals entre oracions:

pretèrit imperfet de subjuntiu --condicional simple : Si jo **fos** pescador, **pescaria** l'aurora

pretèrit plusquamperfet de subjuntiu -- condicional compost:

Si **hagués sigut** pescador, **hauria pescat** l'aurora